

11. szám.

Junius 1-jén 1863.

Hetedik évi folyam.

NÖVILÁG.

DIVATLAP

A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

SZERKESZTŐ

FŐMUNKATÁRS :

VAJDA JÁNOS.

BAJZA JENŐ.

Szerkesztői szállás : Lipót- s mészáros-utca sarkán 2-ik szám, 2-ik emelet, 19-ik ajtó.

Kiadó-hivatal : Pesten, egyetem-utca 4-ik szám.

Előfizetési föltételek :

Vidékre postán küldve, vagy helyben házhoz hordatva :

Három negyedévre (april—december)	4 ft. 50 kr.
Félévre (april—september)	3 „ — „
Negyed évre (april—junius)	1 „ 50 „

Tíz példányra egy ingyenpéldány.

Az előfizetési pénzek bérmentett levelekben, ha lehetséges, a régi czimszelvevények beküldésével alóírt kiadó-hivatalba (egyetem-utca 4-ik szám) kéretnek intéztetni.

Januártól kezdve a lap teljes számaival már nem rendelkezhetvén, azon t. előfizetőinknek, kik lapunkat mindamellet is a jelzett hótól kezdve kívánák birni, beküldött előfizetésükért csak a 3-ik szám kivételével szolgálhatunk.

A „Növilág“ kiadó-hivatala.

© (Hollósy Kornéliát) Kaposvárt oly szívesen látták, hogy még a szállodákban sem fogadtak el fizetést tőle. Nagy-Kanizsán a város végén küldöttség fogadta az ünnepelt művésznőt! este fiáklás-zenével tisztelték meg. Az általa adott két hangverseny másodikának jövedelméből a Kanizsán tervezett gymnasium és a keszthelyi vinczellér-képezde javára 181 ft. 90 kr. jutott. A koszos művésznő a legszebb emléket hagyva maga után, f. hó 18-án indult el N.-Kanizsáról, s Grácson keresztül, hol egy napot töltend, Sopronyba utazik, hol a közönség várva várja. — Sopronyban f. hó 23. és 25-én ad hangversenyeket. Itt körútját megszakasztván Pestre tér vissza, hogy jótékony hangversenyét adhassa.

* (Kegyetlenkedő rablók.) Török-Becsén máj. 13-án este 9 óra tájban 7 álarozos rabló az ottani g. n. e esperes szobájába lopózott, a mit a hírlapolvasásba merült tisztelendő ur észrevéven, gyorsan töltött pisztolyához kapott, de a rablók megfogván kezét az elűtés czéltalan volt, s azt eredményezte, hogy a gazok előbb az esperest, majd a szomszéd szobában siránkozó leányát kegyetlenül elverték botjaikkal, s talán agyonverték volna, ha kívülről vett jelre hirtelen nem távoznak, mit az okozott, hogy a künn hagyott őr közeledést vett észre, s távozásra inté. A neszt a szomszédok okozák, kiket a szerencsésen kiszökött esperesné asszony vert fel segítségül. A

gonosztevők el nem vittek magukkal semmit, de nyomtalanul odább állottak. Az esperes és leánya kapott sebeiktől súlyos betegek, de van remény életökhöz.

* (M megbüntetődött babona.) Ipolyságon egy embert, ki a zivatart el akarta harangozni, a villám fővel a falhoz ütött, úgy hogy eszméletét veszítette, de már veszélyen kívül van.

* (Pozsonyban érdekes fogadás készül.) D. R. főhadnagy 5000 frtot tett ki 10,000 frt ellen, hogy Pozsonyból Párisba nyargal egy ugyanazon lovon 21 nap alatt. A távolság mintegy 200 német mföld. Pozsonyból, a legegyszerűbb uton: Linz, Passau, Strassburg, Nancy, és Chalonsron keresztül történnék e kéjnyargalás Párisba. A lovag könnyű bloubebe, lovag bőrnadrágba és fémagaszszárú lovageszímába fogna öltözni. Négy fölilló patkó, s minden patkolási szerszám lenne a főtether.

— (A legközelebbi veszprémi kivégeztetés alkalmával,) miután a 6 halálra ítélt közül négyet már felkötöttek, lélekszakadva érkezett az utolsó két, kevesebb vétkes számára a kegyelem. Egy hadnagy hozta, a tömérdek sokaság közé. Az ötödik bűnös nyakára is föl volt már a kötél kötve. A nép a kegyelmet éljenekkel fogadta, a megkegyelmezettek pedig csaknem élettelenül roskadtak le a földre. A megyeházához vitték őket, s eret vágta rajtuk.

VEGYES HIREK.

— (Királyi ajándok.) Az egyiptomi alkirály következő ajándékokat küldött a szultán fiának. Egy struczmadarat, két zsiráfot, négyes fogatot, melyet agárnagságu apró fekete lovak vontak, salangosan felszerszámozva; maga a kised kocsi, melyet huztak, párisi készítmény; s a mint a nép e sajtáságos fogatot meglátta, elfelejtette magát s bámulva nézte, míg elhaladt szeméi elől, s csak akkor kezdett nagy hahotát ütni.

* (Patti Adél Mária Johanna Clorinda énekesnő a „Fremdenblatt“ londoni tudósítása szerint, ott pert indított atyja, Patti Salvatore és sógora Strakosch Móríc ellen, mely perből eddigelé következő részletek jutottak köztudomásra: Az ifjú művésznő folyamodott a londoni árvalhatóság színe elé, hogy nagykorúságáig, apja és sógora zsarnoksága ellen vegye oltalma alá. T. i. apja egy tavallelt okmány által Adélt illetőleg minden apai hatalmát vejjére, Strakosch Mórícra ruházta át. (Mindnyájan izraeliták.) Ezóta az élelmes férfiu úgy bánik a szép hangú kis zsidó-leánnyal, mint holmi női Hauser Gáspárral: bezárva tartja, árulja és fegyelmezi. Hat hó alatt 60,000 frankot keresett, de abból egy garast sem kapott. Egy ur (tán Aguadod) házassági ajánlatot tett neki: Strakosch elutasította és leveleit mind elikkasztotta stb. A továbbiakat közölni fogjuk.

— (Művészi hírek.) Artot Desirée a londoni Her Majestiszínházban roppant hatással vendégszerpel, különösen tetszett az „Ezred leányában.“ Maga a „Times“, mely egy idő óta félvállról szolt a színházakról, ez alkalommal felmelegszik, és Artótól irt cikikét e szavakkal fejezi be: Ha a kihívások és bokkréták számba vehetők, Artót D.-nél maga Malibrán soha sem aratott nagyobb diadalt. — Napoleon császár a szerencsétlenül járt Livry Emma tánczosnó rendelkezésére bocsátá azon házak egyikét, melyeket a civilista Compiegneban bir.

— (Nagyérdékű régiség.) Róma mellett Augustus császárnak szép szobrát ásták ki. A „Köln. Ztg.“-nak erről a következőket írják: Prima-porta mellett, Rómától 7 migliára, a via Flaminia szomszédságban, Livia (Augustus neje) villájánál, mely ad gallinas nevezetett, mindjárt az ásátások kezdetén három szép mellszobor és dombormű-töredékeken kívül feltalálták Augustus tökéletes épségű szobrát. E 8 láb magas szobor a legszebb császári emlék, a mi létezik, s egyáltalában elsőrangú mű. Ezenkívül még más érdeket is nyujt azáltal, hogy a köpenyen, alsó öltözeten és fegyverzetben a festészet nyomai jól kivehetők. A köpeny vörös volt, a fejen a mez nélküli láb- és karokon ellenben semmi festést sem lehet észrevenni. A kik megtalálták, legalább is fél millió scudit hittek érte kaphatni; műértük 20,000 scudira becsülik.

— (A párisi hippodromban) eddig hallatlan eset történt. Hermann, a rettenthetlen állatidomító kocsiából a népet a lovakat ki-

fogta, s diadallal huzta egészen lakásaig. E rendkívüli lelkesedést a dühöngő fehér oroszán ketreczében tett productiójával idézte elő.

* (Lamartine neje) meghalt: maga a költő is betegesen fekszik.

* (Kedélyes történet.) A napokban egy előkelő párisi ur a következő levélkét kapta: Ha szíve szabad, s ha oly gyöngéd tud lenni, a mennyire szelleműs, üljön ama kocsiba, mely holnap esti 9 órakor házának kapuja előtt megáll. Ha nem jön, ennek csak az lehet az oka, hogy neje boldog. Irigyelni fogom, de sorsomban megnyugszom. Gabrielle. — Az illető, a mint a levelet megkapta — a rendőrséghez sietett. Másnap csakugyan ott áll a ház előtt a kocsi, de a várt férfi helyett rendőri ügynök száll a hintóba, ki a nőt a rendőrséghez kíséri. Ez kevés vonatkozás nélkül engedett, s a rendőri épületben tölté az éjt. Másnap férje reclamálta, s a férj nem volt senki más, mint az az illető, kinek a meghívó levél szolt. S ki neszt kapott róla, hogy az e. ész szerelemföltő nejeének csinja. „Ha eljöttél volna a légyottra, ez üveg tartalma elég lett volna mindkettőnknek“ — szolt a kalandos éj után a boldog nő. Az üvegben mérge, stramonium volt. De most már csak a tűzbe veted? — kérdé édes hangon a férj. Nem, — felelte a nő — megtartom balgaságom emlékeül! — Mégis csak jobb helye lenne a tűzben! — szolt mosolyogva a férj.

* (A zongora Törökországban) még folyvást ritkaság. Nemrégi Philippopolisban történt, hogy a város egyik legelőkelőbb egyéne, Gümüsgerdán Mihály, érdemei által rajából lett bey, a mult nyáron Bécsben és Lipésében utazván, a többek közt gyermekei művelődése tekintetéből zongorát is hozatott városukba. Ohajtván példáját követni más tehetősebb rajah-polgárok is, zongorákért rendeletet tettek Bécsben; ezen hangszerekből kettő, deszkaládákba pakolva, megérkezett a napokban. A városból 10 mérföldnyire esik Kalofer mezőváros, hol keresztülutazván a fuvarosok a zongorákkal, a törökökben gyanut gerjesztett a nagy pak, az ottani rendőrség fel akarta bontani a terhet, s kipuhatolni, mi van benne: de a fuvaros török nem érezte magát arra feljogosítva. A kaloferi policzia rendőrökkel (zaptié) kísértette Philippopolisig a terhet, hova megérkezvén, bejelentette a pasánál. A városi főnök a kétszeret a város-házhoz akarta parancsolni kipuhatolási végett; de a „Fratteli K. Kazzigridi et Comp.“ kereskedőház — hova adressálva voltak — ellenszégülvén, ajánlá, miszerint magazinjában lepakolva, s ott vitessék végbe a kutatás. S úgy történt, maga a főnök megjelent a lepakoltatás színhelyén, felnyitattá az egyik ládát, és bámult, midőn ágyu helyett felhurolt zongorát leltek.

* (Caprera szigetén), melyet azelőtt egy hajó sem méltatott arra, hogy rajta kikössön; négy év alatt mintegy 150 gőzös kötött ki, körülbelül 16,000 emberrel. A nápolyi vizeken 5 hajó viseli Ga-

ribaldi nevét. Garibaldi 1859 óta 4500-szor volt keresztapa s 2000 fogycermeket kereszteltek Garibaldinak. Három év alatt mintegy 15—20 ezer franknyi ajándékot fogadott el, de mintegy egy millió értékűt visszautasított. Az elfogadott ajándékok leginkább gazdasági eszközök, s ezek legnagyobb része Angolországból származik. — Garibaldi mintegy 94 város és mezőváros diszpolgára, 120 különböző társulat tiszteletbeli elnöke s 21 diszkard tulajdonosa. E kardok közül tizenegyet külföldről kapott. Garibaldihoz 1859 óta három ezernél több tisztelő, ádóló és részvétet kifejező irat érkezett, s ezen idő óta 900-nál több levélre felelt sajátkezűleg, a többiekre más által válaszolt, de minden levelét maga írta alá. Mióta sziget-beli gazdaságán javításokat tett, Garibaldi jövedelme mintegy 3000 frankra mehet.

— (Szerencsétlenség Konstantinápolyban.) Ott a kőházak belseje s különösen lépcsőzete fából van építve. A napokban egy éjszaka egy kétemeletes épületben tűz ütött ki a földszinten. A felső emeletben egy orvos lakott és családja. Mire felébredtek a lépcsőzet már leégett, s a mélységben mint tűzhalom lángolt. A felső emelet is kigyulván, a szerencsétlen család tagjai a második emeleti ablakról ugráltak ki. A két gyermek azonnal szörnyet halt. Anyjuk hat órai kínlás után mult ki. Az apa kezét lábát törte az ugrásban s estig ő is meghalt. Ezenkívül három egyén odaégett, egy nőcseléd s egy anya karjaiba szorított gyermekével. A felső emeletből egy angol gouvernant, előbb krinolinját magára kötötte s úgy ugrott ki. Ennek nem lett semmi baja.

— (Nem játszott s mégis nyert.) A hamburgi, wiesbadeni, emsi sat. fürdők játéktérmeinek történelmi évkönyvei annyira iszonyú kebellázító eseménytelvél, hogy, ha közöttük egy vidámbb, kedélynemesítő jelenetre bukkanunk, éppen oly érzést támaszt bennünk, mint midőn sivar vidéken, bogácskórók között, egyszerre illatos virág tűnik szemünkbe. Ilyen a következő történetke.

N. herceg, az emsi gyógyfürdő olvasótermébe lépve, egyik szék lábánál egy odaéjtett aranyat vón észre. A terem üres volt,

semmi kilátás, a tulajdonosnak nyomára jöhetni; — a herceg tehát fölvev a pénzt s a játéktérembe indult. — A sors játszása kezembe e pénzt — mondá magában — bizzuk a sorsra, mit fog vele végezni. — Rátévé a Roulette egyik számára, s kevesebb, mint három perc alatt az egy darabból egész halmaz arany lett, mely ismét a legrövidebb idő alatt több, nagy összegű bankjeggyé változott át. A herceg érté a játék legnagyobb mesterségét, a — félbehagyást; vevé a nyeresémet s újra az olvasó-terembe ment. Ezuttal egy ifjut talált ott, szerény fekete öltözetben, ki — úgy látszék — aggódva keres valamit.

— Tán elvesztett valamit, uram? — kérdé a herceg. — Egy aranyom hiányzik, s azt hittem, itt vesztém el. — Én találtam meg — viszonzá a herceg — de nem az én hibám, hogy a Roulett az aranyat papírrá változtatta. Ha azonban e körülmény önnek netalán kellemetlen volna, a játékasztalnál mindenkor módjában áll az átalakítást újra kezdeni, s e bankjegyeket még az eredetinel is csekélyebb összegre visszavezetni. E szavakkal az arany tulajdonosának — egy szegény lelkészjelöltnek — négy darab, ezer talléros bankjegyet adott át s oly gyorsan távozott, hogy a szegény ifjunak nem-hogy a véletlen összeget megköszönni, de még bámulatából magához térni sem maradt ideje.

A fiatal ember megtakarított csekély összegecskével jött Emsbe, feszült munkásság közben megromlott mellét gyógyíttatni. Bár ily körülmények közt a „zöld asztal“ rá nézve nem igen lehetett vesélyes, anyjának mégis meg kelle igénie, hogy a játéktérembe nem fog lépni. Fogadását megtartá, felgyógyult, s aranyának elvesztése annál érzékenyebb volt rá nézve, mert az, a következő napra tervezett visszatérése költségeinek egy részét tevő. Nem szükség említenünk, hogy egy csepp kedvet sem érzett magában a nyert összeget az eredetire visszaváltogatni. Anyjának vivé haza, s jó lelkiismerettel elmondható, hogy szavához hiven, nem játszott, de mégis nyert.

Magyarázata a mai számunkhoz mellékelt divatképnek.

Első alak: Reggeli, fürdői vagy utazó-öltözet, világos „havana-barna“ kalap hasonlúnú tollakkal.

Felöltő és szoknya világos chamois színű toil, mosambique luster vagy foulardból, fehér, barna vagy fekete sujtásózással.

Második alak: utezai nyári öltözet, fehér fejkötő, violaszin díszítéssel, fekete csipke-kendő, ruha egyszínű mouseljn, fekete nyomtatott csipke-bordürel.

Előfizetési fölhívás

NÖVILÁG

szépirodalmi s divatlap

1863-ik évi folyamának második évnegyedére.

Megjelenik havonként kétszer, nagy negyedrét alakban, borítékban, szépirodalmi cikkekkel, hazai divattudósításokkal, közhasznú közleményekkel a nevelés, háztartás, konyha- és kerti-gazdaság, valamint a mailag (modern) finom izlés pipere köréből, minden hónapban egy szép divatkép s egy szabás-, himzet- s mindenféle női munka mintarajz melléklettel.

Előfizetési ár:

April—juniusi évnegyedre 1 ft. 50 kr.
April—septemberi félévre 3 „ — „
April—decemberi három negyedévre 4 „ 50 „

Tiz példányra gyűjtőinknek egy tiszteletpéldány.
— Az előfizetési pénzeket bérmentes levelekben kérjük beküldeni.

A Növilág kiadó-hivatala

(Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

Előfizetési fölhívás

FALUSI GAZDA

kertészgazdasági szaklap

1863. évi folyamának második évnegyedére

Előfizetési föltételek:

April—juniusi évnegyedre 1 ft. 50 kr.
April—septemberi félévre 3 „ — „
April—decemberi három negyedévre 4 „ 50 „

Tiz előfizetett példányra gyűjtőinknek egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. — Az előfizetési pénzek bérmentett levelekben az alólírt kiadó-hivatalhoz intézendők.

A Falusi Gazda jelenleg a legolvasottabb gazdasági lapok egyike levén, átvállal mindennemű kereskedelmi, gyáripari, gazdasági, jószág-adásvevési, haszonbérleti, pályázati, ajánlközüsi, sors-huzási, valamint minden közérdeklő bíró hirdetemények közlését, azok ígtatási díjait a legjutányosabban számítja s e nemben fölvilágosításokkal is szolgál. Többszöri hirdetésnél az illető hirdető különös kedvezményben fog részesíttetni.

A Falusi Gazda kiadó-hivatala

(Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

NŐVILÁG

DIVATLAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordatva: Egész évre (jan.—dec.) 6 ft. Félévre (jan.—jun.) 3 ft. Negyedévre (jan.—apr.) 1 ft. 50 kr.

HAZAI DIVATTUDÓSÍTÁS.

Pest, május 31.

Közeledik a fürdőbe-rándulások ideje, s a divatvilág főfigyelmét a reggeli és utazó öltönyök veszik igénybe. Ez öltözékeknél mostanában mentül nagyobb kényelem és egyszerűség a jelszó, gyapju kelmék nagyobb részint egyszínűek, könnyűk s lágyak, leginkább divatoznak a szürke s határozatlan, kevert színűek, mely két szín összeállítása kiegészíti a diszítést is. A mosó-pamut kelmék közül a piquet, briliantin, rips s percalin-félék apró pettyel, csillaggal vagy sikkal legnagyobb tetszésben részesülnek s az egyszínű fehér vagy sárga legkelendőbbek, mely két szín mint mondók egymás diszítései szolgál, például a szoknya és ezzel összefüggésben álló magas derék fehér piquetből, alul paille-sárga piquet-bordürrel garnirozva, mely bordürtől 15 centimeter egymástóli távolságra 15 cent. magasságú s 10 cent. szélességű felfelé nyúló csikok képezik a szoknya diszítését. A magas derékat elől sárga piquet-gombok zárják, az ujjak fél-bő terjedelműek, a diszítés aránylagos kisebb mértékben hasonló a szoknyáéval.

Egy még egyszerűbb reggeli öltözetet volt alkalmunk látni világos szürke mohairből, a szoknya alján 10 cent. széles redőzetű fodorral, a redő minden oldala három hajtást képez és egy taffota-gomb által van letüzve, egymástól nyolcz vagy kilencz cent. távolságnyra, közbül sima hézagokkal. A derék szabása mellény-alakú, elől sima, fekete selyem-gombokkal, hátrésze redős s leghátul szalag által tetszés-szerint többé kevésbé összehúzható.

Reggeli öltözetekhez kiválólag jól áll a nagy napernyő és gömbölyű kalap. A kalapnak virágokkal való diszítése

reggeli öltönyöknél teljesen mellözhető, s szalag vagy toll inkább öszhangzik az egésznek egyszerűségével.

Társalgási öltönyöknél nagyban divatozik az ugynevezett „sveiczi öv“ fehér mouseline-ből vagy világos taffotából, hátul postilion lebbentyűvel, fehér valenciai csipkével s fekete guipure-csipkéből való betétekkel diszítve. A még mindig kedvelt, s ugylátszik a nyári saisonra is átalánosan divatozó „Figaro“ derékhez nagyban viselik a fehér pique-mellénykéket, sujtásozással vagy tarka himzéssel, melyek némelyike fehér mouselinből vagy battistból készül egészen redőzve s a mell eleje csipkés sikkal.

Négyszegletes kivágású derekak is nagyban divatoznak, fekete csipkével gazdagon diszítve, midőn a szoknya-alja is hasonló diszítést nyer, különösen szépek az ily szabású derekak közt az egészen fehérék, fekete bársony szalaggal s fekete csipkével, mely diszítés vagy bodrozat- vagy göndör fodor-alakban szokott alkalmaztatni.

Ily derekához fehér alapú, sűrű, apró, virágos kelméből készült szoknyákat viselnek, fehér kicsipkézett bodrozattal. Igen elegáns az ily modorban készült felöltő is, mely most leginkább testhez simuló szabással készül. E felöltők egyszínű toilból vagy piqueből készülnek többnyire a jelenleg annyira divatozó chamois szinnel, sötétebb vagy világosabb árnyéklatban; s a varrások hosszában diszítik a felöltőt és a szoknyát.

Alsószoknyákban nagy a fényüzés. Ma már fehér cachemirből vagy selyemből készítik őket, különféle diszítésekkel vagy himzésekkel sötét bársony applicatiókkal is.

A SZÉPLAKI KASSZJÁN.

TURGENEFF-től.

Egy zökögő telegán vadászatról tértem vissza és a felhős nyári nap tikkasztó hevétől elnyomatva (tudvalevő, hogy ily napokon a meleg néha még szenvedhetlenebb mint tiszta időben, főleg ha szél nem fú) kissé elgyököntöttem, s sötét béketűréssel engedtem rázatni magamat, teljesen martalékává válva a finom fehér pornak, mely a kiszáradt, nyikorgó.

kerek közt az elkoztatott utról szüntelen hullámozott... midőn egyszerre csak kocsisom rendkívüli nyugtalansága és izgatott mozdulatai vették igénybe figyelmemet, holott ő eddig mélyebben aludt mint magam. A zablát rángatta, a bakon feszengett és a lovakat rívogatni kezdte, aközben oldalvást folytonosan valahová nézve. Körültekinttem.

Szekerünk széles, fölszántott sikságon haladt; néhány hasonlókép fölszántott domb futott rajta keresztül; szokatlan hosszan nyuló, nagyon szabálytalanul alakult lejtőivel, úgy hogy a szem legfeljebb öt verst pusztát ért száguldhatott át; a távolban csak néhány kis nyírfá-liget szakította meg ágbogas tetejével a láthatár csaknem egyenes vonalát. A mezőkön több ösvény húzódott át, enyészett el a mélyedésekbe vagy kanyarodott fel a dombokra, és ez ösvények egyikén, melynek, előttünk mint egy ötszáz lépés távolra kellett a mi utunkat keresztülvágni, valami menetet láttam közeledni. Ide nézett kocsisom is.

Temetés volt. Elöl a telegán, melybe egy ló volt fogva, haladt a lelkész, lépésben; az egyházi mellette ült és a gyeplőt tartotta; a telega mellett négy paraszt ember levett kalappal vitte a koporsót, mely egy darab fehér gyolccsal volt betakarva; ezután két asszony jött. Egyiknek vékony, panaszos hangja hirtelen fülembé hatott; figyelni kezdtem... Fennen énekelve, imádságot mondott. A rezgő, egyhangu, reménytelen gyászének mélabusan zengett a pusztán keresztül. A kocsis a lovakra ütött; meg akarta előzni a menetet, mert utközben halottal találkozni rossz jel. Csakugyan sikerült is neki átvágni az úton, mielőtt a halotti menet oda ért volna; de még alig haladtunk száz lépést, midőn szekerünk észrevétlenül megdőcözött, iszonyu reccsenést és szinte fölfordult. A kocsis a szétrobbant lovakat szorosán összetartá, kezével intett és egyet köpött.

— Mi tört el tulajdonképen? kérdém.

Kocsisom lassan és hallgatva szállott le a szekérről.

— Mi tört el na?!

— A tengely... Eléget, — felelé komoran és a lógós hátsziját oly kedvetlenül igazította meg, hogy a ló csaknem eltántorodott; azonban mégis daczolt a rántással; horkolt, egész testében megrázkódott, s egyik első lábának térdét fogával a legnyugodtabban dörzsölni kezdte.

Leugrottam s egy darabig az ut-szélén álltam azon kellemetlen érzésbe merülve, mikor az ember nem tudja mit csináljon. A jobb kerék csaknem egészen a szekér alá hengeredett és agyát csendes kétségbeeséssel emelte az ég felé...

— Mit csináljunk most? kérdém végre.

— Az az oka, felele a kocsis, ostorával a temetésre mutatva, mely már oldalt fordult s felénk közeledett. — Mindig mondtam, folytatá; csalhatatlan jel — halottal találkozni. Ugy van.

És a lógós-lovat megint zaklatni kezdte, mely rossz hangulatát és keménységét észrehevén, elhatározta mozdulatlanul maradni s csak néha csápot farkával szerényen. Kissé föl s lejárkáltam, aztán ismét megállapodtam a kerék előtt.

Azalatt a halott utolért bennünköt. Az utról halkan a gyepré térve, a halotti menet telegánk mellett vonult el. Én és a kocsis kalapunkat levettük, meghajtottuk magunkat a pap előtt és a koporsót vivőkkel tekintetet váltottunk. Ezek nehezen tudtak előrehaladni; széles mellők erősen lihegett. A két nő közül, kik a koporsó mellett mentek, az egyik igen öreg és halvány volt; mozdulatlan, a bánat által szörnyen eltorzított vonalai szigorú, ünnepeles fontosság kifejezésével bírtak. Hallgatva lépdelt s száraz kezét csak néha emelte vékony, beesett ajakához. A másik, mintegy huszanöt éves ifjú nőnekisirt, nedves szemei voltak; a sirástól egész arca föl volt puffadva; midőn előttünk elment, gyász-énekét félbeszakasztotta s arcát köntös-ujjával elfedte. A mint a menet elhaladt előttünk, ismét megindult s a szívzaggató, panaszos ének újra elkezdődött. Kocsisom, ki a tova ringó koporsót szemével kísérte, hozzám fordult:

— Ez Márton az ács, a kit ott temetnek, kezdé: a rjábai.

— Honnan tudod?

— Az asszonyokról láttam. Az öreg az anyja és az ifju felesége.

— Sokáig volt beteg?

— Igen, láza volt. A tiszt tegnapelőtt orvos után küldött, de az orvos nem volt honn. Hanem Márton jó ember volt; néha elfelejtette ugyan magát, de jó ács-mesterember volt. Látod mint eped utána a felesége. Persze tudnivaló, hogy az asszonyok nem veszik pénzen a könyűt. Az asszonyköny olyan mint a víz... Ugy van.

És lehajlott, — a gyeplős-ló mellett közbeaszott és mindkét kézzel megfogta a hámfát.

— Azonban, kezdém újra, mit csinálunk már?

Az én kocsisom elsöben térdével az ostorhegyes ló vállához támaszkodott, a hámfát párszor megrázta, a hámpárnát helyre vonta, aztán a lógós gyeplője alatt megint kimászott, — a ló orrának elmenőben egy döfést adván; aztán a kerékhez lépett — épen a ellé; s anélkül hogy szemét elfordítaná, kaftánja kebeléből egy nyírfá-héj szelenczét vont elő, — fedelét a kis szíjjal félrehuzta, két ujját lassan a szelenczébe dugta (ez a kettő is alig fért el benne) motozott — motozott benne, orrát előre elvonta; több ízben szippantott, minden szippantásnál hosszasan prüszszentve, — s betegesen hunyorítva és könyes szemével pislogva, mély gondolkodásba sülyedt.

— No hát? kezdém végre ujonan.

Kocsisom a szelenczét ismét gondosan zsebébe dugta, kalapját, kezének segélye nélkül, csupán fejének egyetlen mozdulatával szemöldökére billentette, — s elmerülve hágott föl a bakra.

— Hova akarsz menni? kérdém, nem minden csudálkozás nélkül.

— Legyen szives fölülni, felelte nyugodtan, megfogva a hámot.

— Igen de hogy' megyünk?

— Majd csak elmegyünk.

— De a tengely...

— Tessék csak fölhágni.

— De hisz a tengely el van törve.

— Akár van, akár nincs, addig a tanyáig csak elvergődünk — persze lépésben, Oda át, az erdő mellett jobbra, áll egy kis paraszt telep; Judinünek hívjuk.

— Azt hiszed oda érünk?

— Kocsisom feleltre nem méltatott.

— Inkább megyek gyalog, vetém ellenébe.

— A mint tetszik.

S megsuhintotta az ostort. A lovak megmozdultak. Csakugyan elértünk a tanyáig, noha az első jobb-kerék csak tiltul tartott s nagyon sajátságos módon tekeredett. Egyik dombnál majd hogy meg nem akadtunk; de kocsisom mérgesen oda kiáltott, és szerencsésen tovább jutottunk.

A Judinü nevü paraszt-tanya hat kis, törpe kunyhóból állott, melyek már kezdtek oldalt dűlni, habár minden valószínűség szerint csak most, nemrég épültek.

Az udvarok nem voltak mind gyeplővel körülvéve. A mint a tanyára beértünk, élő lelket sehol sem lertünk, sőt tyuk sem mutatkozott az utcákon, sem pedig kutya; egyedül egy guza fekete kuvasz ugrott ki közeledésünkre nagy sebten egy egészen kiszáradt vizes-teknőből, hova valószínűleg a szomszúság kergette, és nyil-egyenest, ugatás nélkül iramlott a kapu alá. Bementem az első kunyhóba, kinyitottam a pitvarajtót, kiáltottam a háziakat — egy lélek sem felel. Kiáltom még egyszer; valami éhes nyávogás hangzott a második ajtó megöl. Lábommal föltaszítottam — egy elasztott macska surrant el mellettem, a sötétben zöld szemeit megvilantva. Fejemet a szobába dugtam s bepillanték... Minden sötét, füstös és üres. Ekkor az udvarra mentem, de ott sem

volt egy lélek sem. Valami rekeszban egy bornyu guggolt, oldalt pedig egy sánta szürke liba gunnyasztott. Most átmentem a másik felére, de ott sem volt egy lélek sem. Ismét az udvarra tértem. A naptól fényesen megvilágított udvar tulajdonképeni közepén, azon helyt, a melyet verőfényesnek szoktunk mondani, feküdt, arcczal a föld felé s fején szőr-kitlivel betakarva, mint észrevettem, egy gyermek. Néhány lépéssel alább, rossz szekér megett, szalmafésker alatt egy rossz ló állott, ócska szerszámmal. A napfény, mely az omlatag szín szűk nyílásain át tündöklő sugarakban süttött reá, keskeny csíkokban rajzolódott vörhenyeges, kőzcos sörényére. Egy magas kaliczkában néhány seregély csevegett, nyugodt kíváncsisággal tekintve le szellős lakából. Oda mentem az alvóhoz, s próbáltam fölébreszteni.

Fölemelte fejét s a mint meglátott, azonnal talpra ugrott. Mi az? Mi baj? Mi kell? mormogta mintegy álmottason.

Nem tudtam neki rögtön válaszolni, külseje annyira meglepett. Képzeljünk mintegy ötven éves törpét, kicsi barnult és ránczos ábrázattal, hegyes orral, alig észrevehető sötétbarna, apró szemekkel és vastag, göndör fekete hajjal, mely, mint a gomba kalapja, szélesen borult fejére. Egész teste mód nélkül szikár, sovány volt, s teljes lehetlen szóval kifejezni, mennyire sajtóságos és különös volt tekintete.

— Mi kell? kérdett ujonan.

Elbeszéltem előtte dolgomat, végig hallgatott, anélkül hogy lassan pislogó szemét elfordítaná rólam.

— Nem lehetne-e egy tengelyt keríteni számunkra? kérdém végre. Szívesen megfizetném.

— Kicsoda maga? Ugy-e vadász? viszonzá, szemével tetőtől talpig megmérve.

— Igen, vadász.

— Tehát meglövi az ég madarait és az erdő állatait? Nem vétek-e a kedves isten-madarat megölni és ártatlan vért ontani?

— A különös öreg nagyon nyujtva beszélt. Maga, szavának hangja is bámulásba ejtett. Nemcsak semmi beteges nem volt benne, sőt meglepőleg üde ifju, és csaknem nőiesen szende volt.

— Tengelyem nincs, tevé hozzá némi hallgatás után; ennek itt (és a kis szekérre mutatott) nem veheti hasznát, mert a maga szekere alkalmasint igen nagy.

— De a faluban tán lehet kapni.

— Micsoda faluban? nincs itt senkinek. Aztán nincs is itthonn senki; mind dologra vannak. Menjen dolgára, szólt hirtelen, s ismét lefeküdt a földre.

Ily befejezést épen nem vártam.

— Hallod-e öreg, kezdém újra, vállát megveregetve, légy olyan jó, gondoldj valamit.

— Hagyjon békét. El vagyok fáradva, a városban voltam — s a kitlilt fejére huzta.

— No tedd meg azt a barátságot, folytatám, — megfizetem.

— Nincs szükségem a fizetésére.

— De kérlek öreg! . . .

— Félig felült s vékony lábait keresztbe tette.

— Jó, hát elvezetlek a ritkásba. A kereskedők ott is felvásárolták az erdőt — isten bocsássa meg nekik, leapritják az erdőt s irodát építenek ott maguknak; az isten bocsássa meg nekik — ott rendelhetsz tengelyt, vagy vehetsz készet.

— Ejnye hisz ez felséges, kiálték vidáman; felséges, menjünk hát.

— Jó tölgy-tengelyt, folytatá, anélkül hogy megmozdulna.

— Messze van a ritkásig?

— Három verst.

— No látod, hisz a te kis szekereden oda mehetünk.

— Nem, az nem lehet.

— No gyere, mondám; menjünk öreg. A kocsis vár az utczán.

— Az öreg kedvetlenül emelkedett föl s velem az utczára ment. Kocsisom ingerült volt: meg akarta itatni a lovakat, de kitünt, hogy a kutban rendkívül kevés viz talál-tatik és azonkívül, hogy ennek is igen rossz íze van. Pedig mint a kocsisok mondják, ez a fő dolog. De az öreget megpillantva, nevetni kezdett, fejével intett neki s oda kiáltott:

— Ah, Kasszjanuschka! hogy vagy?

— Jól, Jerofei, te igaz ember! felelt Kasszján fájó hangon.

Indítványát rögtön közöltem a kocsissal; Jerofei beleegyezését nyilvánította s az udvarra hajtott. Mialatt elmerült sürgölődéssel fogta ki lovait, az öreg vállával a kapufélhez dőlve állott, s boszusan tekintett majd rá, majd rám. Ugy látszott, jó formán nem is tudja mit akar, azt azonban egyáltalában vettem észre, hogy véletlen látogatásunknak nem örvend.

— Téged is ide költöztettek? kérte Jerofei, leszedve a dugát.

— Igen, engemet is.

— Majd kapsz! mormogá kocsisom foga közt. — De tudod-e, Márton az ács . . . Hisz ismered a rjábai Mártont.

— Hogyne!

— No hát: meghalt. Épen most találtuk holttestét.

Kasszján összerézcent.

— Meghalt? mondá magában s fejét leeresztette.

— Igen, meghalt. Miért nem gyógyítottad ki he? Te gyógyítsz is, a mint mondják: olyan doktorféle vagy? — Kocsisom nyilván tréfát üzött az öregből s fel akarta boszantani.

— A te telegád az? tevé hozzá, vállával oda mutatva.

— Enyém.

— No ezt nevezem én telegának! kezdé újra; megfogta rudjánál fogva s felülről szinte lefordította. — Szép telega! mivel akarsz a ritkásba vinni bennünket? ebbe nem fogod bele a mi lovunkat, — igen nagyok; micsoda haszontalan kis szekér ez!

— Akkor nem tudom, viszonzá Kasszján, akkor nem tudom, mivel akartok menni, ha itt evvel az állattal nem, tevé hozzá sóhajtván.

— Evvel? vágott közbe Jerofei, Kasszján geherczéhez lépve s azt jobb kezének harmadik ujjával megvetőleg nyakon döfve. — No lássa az ember — toldá hozzá hibáztatólag — a dög elaludt.

Kértem Jerofeit, fogja be lovát gyorsan. Valóban kedvem volt, Kasszjánnal a ritkásba szekerezni, mert ott gyakran lehet fajdyukot találni. Midőn a szekér már csaknem egészen kész volt, s én kutyámmal a mint lehetett a hárskéregből csinált görbe szekéraljon elhelyezkedtem, Kasszján pedig, ki valóságos guzsás görnyedt össze, előbbi mélabus arczkifejezésével szintén a saroglyába ült — Jerofei hozzám jött, s relytélyes képpel azt sugta:

— Jól tette, atyuskám *) hogy vele megy. Ez meg van „zavarodva“, azért mindenki „balhá“-nak hívja. Meg nem foghatom, hogy tudott vele megegyezni.

Már épen meg akartam jegyezni, hogy Kasszján előttem igen okos embernek látszik, de kocsisom, ugyanazon hangon azonnal tovább folytatá:

— Induljon csak vele, a hova viszi. És a tengelyt válasza ki maga — csak jót hozzon. Balha! — tevé hozzá fennhangon: — lesz-e nálad valami enni való?

*) Orosz szólam.

— Nézd meg, tán kapsz valamit, viszonzá Kasszján; megvóna a gyeplőt és elrobogtunk.

Nagy csudánra lova nem haladt oly rosszul. Kasszján egész uton a legmakacsabbul hallgatott és kérdéseimre szakadozva — mintegy kelletlenül felelt. Csakhamar a ritkításhoz értünk és ott az irodába mentünk — egy magas hurubába mely magában állott egy kis gödör fölött, a mit valamit gát segélyével iziben tóvá alakítottak. A comtoirban két fiatal, hóféhér fogu, barátságos tekintetű és édesen-csalfa nevetésű könyvvivőt találtam, a tengelyt megalkudtam náluk s visszatértem a ritkítésba. Azt hittem, hogy Kasszján a lónál maradt s várakozik reám. De hirtelen szembe jött velem.

— Hát most méssz madárkákat löni? kezdé; he?

— Igen, ha kapok.

— Veled megyek . . . lehet?

— Bizonyos, lehet.

És elindultunk.

A kivágott hely legfeljebb egy verstnyire terjedt. Hanem megvallom én inkább Kasszjánra mint kutyámra néztem. Nem ok nélkül nevezték balhának. Födetlen, fekete feje (haja egyébiránt minden lehető főveget kipótolhatott) csak úgy a cserjén keresztül látszott. Rendkívül fürgén ment, s menetközben, ugyszólva, sántított; szüntelen lehajlott, mindenféle füvet szakított, miket aztán kebelébe dugott, orrából valamit mormogott és a mellett különös, kémlelő tekintettel nézett rám és kutyámra. A törpe bozótban és a ritkás részeken gyakran kis szürke madarak tartózkodnak, melyek, ha kell ha nem, egyik fáról a másikra biczzennek, a mellett csiripolnak s aztán sebtén elrebbenek. Kasszján ingerkedett velök s szavukat utánozta; egy ifju fűj pitypalattyolva ugrott föl lábam alól — ő visszapittyegett neki: egy pacsirta szállott föl előtte és szárnyával csattogott, zendítve harsány dalát — Kasszján utána énekelt. De velem még egy szót sem beszélt.

Az idő szép volt, még szebb mint előbb, de a hőség mind nem akart szünni. A tiszta égen alig lebegett itt-ott néhány magas, ritka felhőcske; színök sárgás-fehér volt, mint az elkésett tavaszi-hó; simák és hosszukások voltak, mint félig lebocsátott vitorlák. Reczés szálók, pihés és lágy mint a gypot, lassan, de percenkint láthatólag változott, utoljára föl-oszlottak a fellegecskék, de árnyat nem vetettek. Sokáig bódorogtam Kasszjával a ritkításon keresztül. Fiatal sarjadások, melyek még alig nőttek egy singre, vették körül karcu, sima törzseikkel a megfeketedett alacsony tuskót; kerek, taplós kicsucorodások, szürke széllel — melyekből a tüzi taplót készítik — kapaszkodtak e törzsökökre; rájuk kapaszkodott a szeder piros szára s körülbé, sorjában gombák bujtak elő. Az ember lába minden perczen beleakadt a hosszú fűbe, mely az égető nap alatt mintegy kiszáradt; mindenfelől villogott a kis fák ifju, vöröses levelének érczes, metsző csiláma. Mindenfelől nézett a vadlencse sötétkék fürtje; a boglárvirág aranyos kelyhe; a csormolya lilaszín virága — tarkán összekeverve; imitt-amott, elhagyott ösvények mellett — a melyeken kis vörös füvek csikja jelenté a kerek nyomat — levágott fahalmazok emelkedtek, melyeket a szél és roz idő sötét-szürkére fogott és melyek ferde-négyszögben erős árnyékot löktek. — Különben sehol sem volt árnyék. Néhanéha könnyű szél emelkedett föl és aludt el újra. — Ugy fújta szembe az embert, mintha játékot üzne; elkezd minden vidoran zörögni, ide-oda hajlani és minden irányban libegni; keces könnyűséggel mozognak a haraszt lenge szirmai — alig kezd örvendeni rajta az ember, midőn már minden ismét csöndes, mintha kihalt volna . . . Csak a szöcskék kara dalol, ugylátszik épen ezt várta, — és e szakadatlan, sivár,

száraz hangot formaszertint megunja az ember. A szöcske jól talál a déli óra izzó napfényéhez; mintha azért született volna; mintha az átizzadt földből állott volna elő . . . Mint-hogy kijárára sehol sem akadtunk, végül új ritkításokhoz kerültünk. Ott a nemrég levágott nyárfák szomorún hevertek a földön, s a füvet és ifju csátét elnyomták alattok; néme-lyikökön a még zöld de már meghalt levelek hervadtan csüngöttek a mozdulatlan ágakról; másokon már teljesen el voltak száradva és összezsugorodva; a fris, aranyos-fehér for-gácsok fölül, melyek rakással hevertek a nedves tuskók kö-rül, egészen sajátságos, rendkívül kellemes keserű pára szál-lott át. A távolban tompán hangzott a fejszék hangja, s idő-ről-időre, ünnepélyesen és csöndesen mintha kiterjesztett karral mélyen meghajtaná magát, lezuhant egy-egy lom-bos fa.

Jó darabig nem kaptam vadra; végre egy széles tölgy-ligetben, a buján tenyésző üröm iközött haris repült ke-resztül. Rálöttem; megfordult a levegőben s lebukott. A mint Kasszján a lövést meghallotta, kezét sebesen szeme elé tartá, s nem mozdult, míg fegyveremet újra meg nem töltöt-tem és a harist föl nem vettem. A mint elhaladtam, oda ment, hol a megölt madár feküdt; lehajlott a fűre, mely néhány csöpp vérrel volt befeckendezve . . . Hallottam később a mint magában mormogta: vétek! . . . valóságos vétek.

Utoljára a hőség kényszerített a berekbe térni; ma-gas mogyorófa-bokor alá löktem magamat, mely fölé ifju karcu jávor, pompával terjesztette könnyű ágait. Kassz-ján egy levágott nyírfa vastag végére telepedett. Ránéztem. A levelek csöndesen ringatóztak a magasban s folyó-zöldes árnyaik, az ember számalomraméltó, itt-ott sötét darócza takart testén föl- s lenyargalásztak vagy kis ábrázatján ug-rándoztak. Nem emelte föl fejét. Vegre belefáradva hallga-tásába, hanyatt fekiüdtem, s a távol tiszta egen a keresztül-kasul fűtt levelek játékát kezdtem nézdegléni. Csudálatosan édes dolog, erdőben hanyatt feküdni és föltekinteni. Ugy jó, mintha egy feneketlen tengerbe nézne az ember, mely alatta szélesen kiterjed; mintha a fák nem a földből bujánának, hanem óriás-növények gyökerei gyanánt emelkednének ki és hullanának vizirányosan az üvegfényességü hullámokba; a fák levelei majd oly fényesek mint a smaragd, majd újra aranyos-, csaknem fekete-zölddé vastagodnak; egy helyütt, messze, messze, egy vékony ág legszélsőbb szélén áll moz-dulatlan egy magános levél, az átlátszó ég egy sötétkék, nyílt darabján, és vele szemközt hintázik a másik, mozgásá-val a hal-uszonyokra emlékeztetve, mintha magától, nem a széltől mozogna. Büvös, földalatti szigetek gyanánt fehér, kerek felhők usznak halkkal és huzódnak keresztül . . . S egyszerre elkezd ez a tenger, e kristálytisza levegő, e naptól biborrrá pirult ágak és levelek — minden elkezd zizegni, illanó fényben reszketni s valami üde, remegő suttagás emel-kezik, mely hasonlít a véletlenül tovahömpölygő hullám szakadatlan csöndes locogásához. És az ember fekszik moz-dulatlan — és néz, — és nem lehet kimondani szóval, mi vidor, könnyű és édes ilyenkor az ember szíve. És néz az ember, — s az a mély, tiszta azurkék, mosolyt csal az ember ajkára, oly ártatlant mint ő maga; mint az égi felhők, és hozzájuk hasonlag, lassu rendben lejtve, minden szép emlék elvonul a lélek előtt, és úgy tetszik, mintha pillantásunk mind mélyebbre-mélyebbre merülne és magával húzna azon csendes, tündöklő örvénybe, és e magasságtól, e mélységtől soh' se tudna elszakadni.

ZILAHY KÁROLY.

(Vége következik.)

T Á R C S A.

SALON- ÉS DIVATVILÁG.

* Házasság. Gróf Sztáray Antal eljegyzette Batthyányi Fanni gróf kisasszonyt. Az egybekelés jövő hó 1-én fog megtartatni Polgárdin. Az ég tartós áldása kísérje a szent frigyét.

— A fővárosi előkelő körök egyik bájos hölgyét gr. Wass Josephine kisasszonyt, az ismert gr. Wass Samu leányát, e napokban jegyzé el Salamon Aladár ur.

— (Lángoló hajdiszek.) Párisban egy hercegnő egyik fényes bálestélyen egy láb hosszú gránátos alakot viselt fejdíszén, mely arany és drágakövekből állt, s oly mulatságos gép volt, hogy a hercegnő beléptekor egész katonásan tisztelgett. Mennyibe került egy pillanat józú kacajáért.

A másik hercegnő egy egész ugorka-ágyat viselt fejkül. Mások darázsokat, cserebogarakat stb. hoztak fejkön, répák és salátákkal. Mindegy akármí, csak új és meglepő.

A fényezés legfontosabb felfűdözése azonban a gázfény alkalmazása a női fejdíszeken. Gyémántok és gyöngyök helyett igazi tűzben akarnak ragyogni a nagyúri nők, s szívők már is dobog, hogy a kísérlet sikerüljön.

A fodrász ezentúl nem mehet egyedül egy delnő fűrtözésére. Egy gázmunkásnak is kell követni. Egyikük a fűrtöket rendezi, másik gázometert erősít a delnő fejére; s azt tele tölti gázzal.

Két tudós ujság (a „Chemical News és a Journal de Gas“) szintén szólnak e nevezetes fölfedezésről. A gázométer minden alakú fejdísz lehet. Lehet muokrépa vagy kalarábi, csak hogy aranyból legyen. Ez a főszükség. Ez lesz a fön elöl, mint korona vagy diadém; hátul aranyháló, melynek sodronyai teli töltetnek gázanyaggal. A lángok dié nagysága egész üveg-golyók mellett lobognak.

Ha egy delnő egészen elkészült, s belép az öltöző-szobába, így szóland férje vagy bátyjához:

— Kérem! gyujtsa föl lángjaimat.

S akkor ragyog, mint egy golcondai királynő. Azonban el is homályosulhat, mert van egy gyikalakú kis toll, mely lehetővé teszi a gázlángok egyszerűre kioltását.

A gázométer oly nagy is lehet, hogy egy delnő egész három óra hosszat lángolhat. Ha tovább akar, előveszi a másikat, melyet magával hozott (a krinolin egész raktár lehet), ha fölteszi, uj fényben ragyog.

Ha ennek is vége, így szóland férjéhez:

— Menjünk uram! Fejem elsötétült, minden lángomnak vége.

De lehet-e majd e lángoló fejjel táncolni?

S hát ha két nő összeütődik, s az egyik elesik?

Vagy ha egy szerelmet valló udvaronc előtt egyszer csak az egész gázométer elpattan?

Ez a kérdések kérdése, melynek szép, de nehéz megfejtése.

© (D'Orsay gróf s egy bukott kereskedő.) D'Orsay gróf volt Londonban az ideai saison hőse; ő volt a hangadó, mindenki csak őt utánozta, ő volt az élő divatkép; ha kedve kerekedett volna arcát pipacs-veresre mázolni, London arszlánai véteknak tartották volna példáját nem követni. — A lófuttatás előtti napon a gróf komornyikja egy urat jelent be, ki okvetlenül kihallgattatást akart nyerni. — A gróf intett, hogy bocsássák be. — Egy éltes, bánatos kifejezésű, szegényesen öltözött franciaia lépett be s mély hajlongások között közeledett a grófhoz, ki vendégének kinézéséből rögtön kitálta, hogy bizonyosan valamit kérni akar. — Nem családott: mert az idegen könyes szemekkel beszélt el, hogy ő igen gazdag kereskedő volt, ki több jó hírű kereskedő-háznak rögtön bukása által minden vagyonától megfosztatott s boltjából is mindent elárvereztek; minek következtében családjával együtt oly inségbe jutott, hogy kénytelen a jó szívű emberek könyörületét igénybe venni; tudván pedig, hogy a gróf mily nagylelkű, bátorságot vón magának, egy kis segélyért könyörögni. — A gróf csakugyan igen gavallér ember volt s a hol csak lehetett, segített a nyomorban sinlődőkön, de e perczen épen annyira megürült tárczája, hogy egy rangjához és állásához illő ajándok igen megerőltette volna. — Mit tegyen? — gondolkozott sokáig, mert szeretett volna segíteni a szegény öregen. — Egyszerre egy jó ötlete jöven felkiált: „mondja csak uram, maradt-e önnek a boltjában valami szövet hátra? — A bukott kereskedő nagyon csudálkozott e kérdésen, mert nem tudta, hogy mire vélje azt, s hirtelen

megfeledezett a feleletről. — „Szóljon kérem hamar“ sürgeté D'Orsay — „mert ettől függ szerencsénk.“ — A kereskedő egyáltalában nem értette a dolgot, de azért eleget teendő a gróf kívánságának elmondá, hogy boltjában az árverezők néhány darab durva vászont érintetlenül hagytak, nem tartván méltónak a velők való árverezési fáradságra. — „Bravo!“ kiált fel örömmel a gróf — „meg vagyunk mentve! — Mondja kérem, nagyon durva az ön vászna?“ — A kereskedő keserű mosolylyal, melylél meghiusult reményének vigasztalan érzetét fejezte ki, felelé: — „Annyira durva, gróf ur, hogy semmire se lehet használni.“ — Annál jobb! Siessen hamar, hozzon nekem egy darabot azon vászomból; inasom majd önnel fog menni, hogy a szövetet ide hozza.“ — Másnap futtatás volt, hová pompásabbnál pompásabb fogatokon tódult ki London elegantiája, körül rajongva lovagló arszlánokkal, kik öltözetökben a lehető legfinomabb s legdrágább szöveteket használtak s mindent elkövettek, hogy feltünjenek. — D'Orsay sokáig késétt, az előkelő világ pedig őt várta, mert hol ő nem volt, nem volt élet. — Későre, midőn már mindenki azt hitte, hogy meg se fog jelenni, gyönyörű paripán az arszlánok közé ugrat D'Orsay — tetőtől talpig vásznona öltözve, mely egyszerűség által annyira külön vált a többiektől, hogy azok czifra ruháikban megszégyenülve siettek el a futtatásról, miután nem úgy levén öltözve mint D'Orsay, legkevésbbé sem tarthaták kinézésüket elegánsnak. — D'Orsay komornyikját ostromlák, hogy ura hol csináltatta ruháját s kinél vásárolta a szövetet? — A komornyik természetesen az öreg bukott kereskedőt nevezte meg. — Most mindenki ehhez rohad, kinek végre annyi vevője akadt, hogy egész Londonban alig tudott oly sok vásznot, mennyit kívántak, összekeríteni. — D'Orsay csele tökéletesen sikerült, mert a szegény kereskedő az eladott vásznak árából majdnem egészen helyreállította régi vagyonát.

— (A párisi corso.) A Szajna jobb partján a boulogni erdő mellett fekszik Longchamp. Előbb apácza kolostor, melyet Izabella, IX. Lajos király testvére alapított, s „Abbaye d'humilité de Notre Dame“ néven volt ösmeretes. X. Leo pápa Izabellát, a neki tulajdonított csodatételek miatt 1521-ben a szentek közé avatta, s ez időtől Longchamps-t, mint bucsujárású szent helyet tisztelték a párisiak. IV. Henrik után Longchamp elveszté ájtatos népszerűségét azon szerelmi kalandok miatt, melyeket a párisi előkelő világ a longchampi apáczákkal üzött, hol ez utóbbiak nagy ünnepélyeket és hangversenyeket adtak. Mindezek daczára Longchamp a párisi előkelők és gazdag angolok gyűlhelye maradt, s a bon-ton-hoz tartozott husvéthetében szerdán, csütörtökön és pénteken a „Promenade de Longchamp“-ban részt venni, és ott minél nagyobb fényt üzni. A forradalom első éveiben a többi apáczákkal a longchampi is leromboltatván, a hely elveszté vonzerejét. A directorium ismét helyreállítá annak népszerűségét, melyet a császárság és restauratio iparkodott még érdekesebbé és fényesebbé tenni. Ekkor a longchampi kocsiséták újra a párisi fény és divat központjaivá váltak. 1830, leginkább pedig 1848 óta fényök ismét alábbszállott, noha a husvétheti séták ma is divatban vannak még, de Páris előkelő világa e napon inkább a csillagrompón belől, a diadalkapuig, az elysei mezők fái közt oszlik szét.

Mily másképp lehetett azelőtt. A fényezés ugyan ma is egész tékozló pompában látható, de a fényzők maguk sokszor igen kétértelmű lények. Itt rohog egy csillogó fogat, az első és hátulsó bakon aranyos egyenruhájú szolgák és lovások ülnek, s befogva egy pár ló, mely ugylátszik a császári istállóból való.

— Vajjon kik azon hercegnők, vagy a grófnők, kik benne ülnek? — mormogja az ember magában.

Hercegnők, grófnők? — mosolyog gonoszul szemembe egy telivér párisi. — Ön bizonyosan nem rég van Párisban, különben tudhatná, hogy e hölgyek egyike N. N. gazdag börzeüzér kedvese! Grófnők! ah quel malheur!

De még hihetlenebb dolgokat is láthatni. Szabók ujonan feltalált divatruháikba bujtatják azon szolgakészségű egyéneket, kik, mint élő kirakatok járnak föl s alá a zsbongó nép között. A cipészek és vargák új divatu cipőiket és lovgeszimáikat, felfogadott dandyre adják, kik azokban a sétáló nép között kevelykednek. A divat- és piperekereskedők, nőszabók, nőkalap-készítők, kocsigyártók, mind ide küldik megelevenedett új divatu fölfedezéseiket, melyek mint mozgó vásári kirakatok sétálnak föl s alá.

A Bonchampi séta azonkívül egyszersmind a tavasz fölvatása a párisiakra nézve. Maga Therpsychore s egyéb istennők a szabadba szárnyalnak ki a város aranyozott palotáiból, kiket aztán a párisiak is a szabadba követnek. A Palais Royal udvara a Tuillériák kertje és a luxemburgi kert családi termékké válnak, hol a párisiak egyes csoportokra felosztva, vig családi lakomát ülnek.

A párisi delnök az idei zöld csütörtök óta viola- és égszín ruhát viselnek. Alig hihető, hogy ezzel hűségüket és igénytelenségüket akarnák kifejezni. Ez utolsót már azért sem, minthogy ez újabb kedvenc kelmét csupán selyem- és bársonyszövetekben viselik.

* (Victoria királynő napi rendje) ez : A királynő 7 órákor felkel, kápolnájában megjelenik az isteni tiszteleten, reggelizik, átfutja a hírlapokat, meglátogatja gyermekeit, és délig, vagy egy óráig államügyekkel foglalkozik. A mint ezt bevégezte, látogatásokat fogad el, és pedig vagy a meghívott személyeket, vagy olyanokat, kiket királyi parancs a palotába rendelt. Ezek között vannak művészek s könyvkereskedők, kik a kitünőbb műveket nyújtják át, egyének, kik a királyi madárház számára ajándékot hoznak, idegen utasok souverainjeik ajánló-leveleivel sat. Ezután a kir. család másodszor reggelizik, s a királynő többnyire jó étvágygyal eszik, iszik. Majd három négy órára kikocsiz és kilovagol, hogy Cambridge, vagy Ivernes hgnőt, vagy a betegek és szegényeket meglátogassa. A királynő jóága a beteg nőt iránt már közmondásos lett. Hazatérve, a királynő egy órát könyvtára, vagy a boudoirban tölt, s ebédhez átöltözködik. Az ebédek, mindig ünnepélyesek és unalmasak. Az asztalkészlet természetesen pompás, a szolgák berizporozottak, az előtérben kitünő katonai zenekar játszik, s az asztalnál nagy számú hölgyek meg urak ülnek teljes jelmezben. Az ebéd alatt a legnagyobb csend van, melyet csak a királynő szakaszt meg, egyesekhez kérdéseket intézve, mire ezek az etiquette szerint, rövideden válaszolnak. Az általános társalgás halkan történik. Lakoma után a társaság a salonba megy, s itt a királynő félre tesz minden ceremonielt, s valamint családjá, úgy vendégeinek is az estét a lehetőleg kellemessé igyekszik tenni. Ha a társaság nem oly nagy számú, hangversenyt, vagy bált rögtönöznek, mit a királynő érdeklél hallgat, vagy néz. Idegenek a királynő termeiben sok ritkaságot találnak, miket ez örömmel magyaráz. Ebben gyermekei is nagyban segítik. Tizenkettedfélkor a királynő kegyteljes bókollással eltávozik, mit a hölgyek mely hajlongással viszonznak. A királynő kedélyállapota különben a walesi hercege esküvéje óta, határozottan jobbra fordult, a mély buskomorságot szelid gyász váltá fel, mely nem zárja ki az élet élvezetét.

— (Az öltözködés mestersége) mint bármely művészet, különös tanulmányt igényel, bizonyos megállapított szabályoknak van alávetve és mégsem lehet vele meghatározott szabályok szerint elbánni; lehet e tárgyban tanítást adni és tulajdonképen még sem lehet valakit reá megtanítani mert leginkább izlés, önismeret és tapasztaláson alapszik.

A jó izléssel megáldott nő főfigyelmet mindenekelőtt a kéz, kéz és láb fog fordítani, jól tudván, hogy a fejdísz (coiffure), kéz és lábtü (chanssure) a toilette fényességének főkellékei, mivel minden egyébnél leginkább vonzák magukra a figyelő tekintetét, s a jelenségnek (comparition) bizonyos benyomást (frappe) kölcsönöznek. Bármily lényegesek is ezen részletek, ha a reájuk fordított gond által — sokat is, de eleget mégsem tettünk. Divat származás és illem még sok más — a toilettehez tartozó — kelléknek figyelembe vételét igénylik, nevezetesen pedig avatottságot és meggondolást kívánának a ruha megválasztásánál.

A tapasztalás bizonyítja, hogy gyakran létezik valami egyezés (analogie) a ruha és viselője között, tehát ez is már elég ok arra, hogy a nő legnagyobb vigyázattal járjon el, miszerint ruhája színét, mintáját, kelméjét és szabását összhangzatba hozza életkora, termete és állásával.

A kedvenc színben gyakran fellelhetjük a jellem tükrét (reflet). Az élénk ingatag, délioni nő előszeretettel van kirívó és elütő színek iránt. Észak hideg és komoly lakónője éppen ellenkezőleg a színek pontosabb összeolvadását kedveli. Az erővel és erélyvel bírón ő tarka öltözetet szokott választani; a világzajt szerető nő inkább a feltünő ríktó színek iránt bir hajlammal, szerény értelmes kedélynek ellenben mintegy ösztönyszerűleg a sötét színekre van előszeretete. A komoly foglalkozás, szomorú érzés, korosság és lemondás (resignation) közös színe a fekete, barna, viola és szürke, míg ellenben az öröm, remény, ifjúság és szerencse a világos színeket, fehérét, zöldet kéket és rózsaszínt veszik igénybe. Néha még is egy divatos szín

minden különbséget eloszlát és a különféle osztályzatok izlését egybeolvasztja.

Vannak színek, melyek azon tulajdonsággal bírnak, hogy viselőjük általuk, kisebb és soványabbnak látszik, mások ellenben tömöttebb kinézetet okoznak. Ezen szín eme arczszínnel (teint) egyezik meg és új kecsét ad neki, míg más szín halványan, betegeskedőleg tünneti fel.

Észrevehető ebből, hogy a ruha választásánál igen is sok függ a színtől.

Nem kevésbé jelentékeny a ruhakelme rajza (dessin), ha csak nem — hódolva egyszerűség iránti előszeretetünknek — csupán egyszerű ruhákat viselünk. Tekintetbe kell itt vennünk, valjon nagy vagy apró virágok, egyes elszigetelt csoportozatu vagy összeolvadó lánczolatú, csikos vagy koczkázatu minták előnyösebbek-e az illető nő természetére nézve? Nézetem szerint csak magasabb testalkatu hölgyeknek kellene a koczkázatu (carreaux) és egyáltalában a nagyobb deszíneket választani, mert az ilyféle kelméknek csak náluk lehet szép foganatja (effet), míg ellenben a csikos és apróbb virágú kelmék minden alaknak jól állnak. Az ipar e tekintetben is bámulatosan haladt előre; a szín és rajzban egyformán kitünő kelméknek oly nagy bőségét hozza létre, hogy nem marad egyéb hátra, mint e gazdagságból a helyet és jól illőt kikeresnünk.

A helyett, hogy a nőkönözösen cziczomázza fel magát bármily kelmével, mely a „divatosság“ szabad jegyével ellátva a ruhatárakba és divatárusoknál találja nyílt beléphetését : az izlés hölgyének erre vonatkozólag is csak thémaul szolgál a divat, melyet saját kénye és vélekedése szerint variálhatja.

Oly alakok, melyek feltünő testességgel (embonpoint) vannak megáldva, vagy inkább büntetve, igen bölcsen teszik, ha a tömöttebb szöveteket, mint a pekinget, bársonyt, damaszt kerülük s ellenben a cashemirt, baréget, creppet, taffetet, egy szóval azon szöveteket választják, melyek könnyüdebbeknek tünnetik elénk. A soványak, kis termetűek és nem jól nőttek pedig igen észszerüen járnak el, ha a lágy és testhez simuló kelméket kerülük, és arra figyelnek, hogy alakuk szabálytalanságát tömöttebb és duzos szövetekbe burkolják.

Szóljunk még egyet a ruha szabásáról. A hosszú ruha higgadt, tekintélyes külsőt okoz; és — előre boesátva, hogy nem tuloztatik — minden termetnek jól áll, míg a rövid ruha a gyermeteség és naivság jellemét kölcsönzi viselőjének, mi tulajdonképen csak igen kevés egyéniségnek illik. A magas ruha azonos a sötét-zinűvel : a komolyság és érettség viselete; a kivágott szabás (taille) visszatükrözteti az ékességet (elegance) ifjúságot és gyönyört. Természetesen itt is jelentékeny szava van a termet és magatartásnak (port noble).

Kétségsbe vonhatlan tény, hogy a hölgy jelensége kellemes vagy — kellemetlen benyomást hoz létre, a mennyire t. i. öltözte tisztá, illendő, vagy pedig ezen tulajdonságokkal ellenkező. A jó módú nő, ki nem viseli saját ruháját vagy ha sajátja is, de összegyürödött, rozsul illő, hiányos, a rendtelenség, restség, vagy fukarság bizonyítványát állítja ki magának; azon nő, ki feláltva az egyik tülzsből (extréme) a másikba esve, majd rendkívül választott toilletében, majd pedig hanyagon kezelt öltözetben jelenik meg, elárulja miként gondolkodási módorában silányan uralkodik a következtetés.

Mi rövidlátó emberek, kik ama adományyal nem vagyunk megáldva, mely szerint a szellem és a szív kincseit első pillanatra felismerhetnők : szemeinket mindenekelőtt a külsőre szoktuk irányozni és ennek folytán ítéletünket kimondani. Miután mint emberek, emberek között kell élnünk, úgy mindenkinek, különösen pedig a nőnek arra kellene ügyelnie, hogy külsejét a lehetőségig tetszetessé tegye, mert külsejéről — gyakran nem épen alaptalanul — az ember belsejére vonunk következtetést.

— (Egy délfranciaországi lap a krinolinról) a következő írja : „Negyednapja Marseilleben többen egy estélyről épen azon időben indultak haza, midőn az eső szakadni kezdett. Egyszerre vakító fény villant le közibök, azután nagy dörrenés hallatszott. Egy fiatal ember, ki egy hölgyet vezetett karján, nagy rázkódást érzett jobbján és jobb lábán erős csapódást. De mily nagy volt meglepetése midőn a karjánlevő hölgyete perczen megpillantotta! — A mennykő a krinolinba ütött, s a nőről minden ruhát egyszerre lekapott. Szerencsére éjjelutáni két óra volt, s a reszkető hölgyre a többi nő kendőt borított s így vették haza. A tragikomikus eset nagy habotlával végződött, de a tapasztalatot két dologgal gazdagította. Egyik az, hogy a krinolin tökéletes villámfogó, (parfait conducteur), a másik, hogy krinolinnal égháboru alkalmával nem jó kijárni.“

IRODALMI UJDONSÁGOK.

Megjelentek :

— Budapesti Szemle, szerkeszti s kiadja Csengeri Antal. LIV. és LV. füzet. Szokott érdekes tartalommal.

— Horváth Mihály több ezer példányban közkézben forgó „Magyarország történelmének” ötödik kötete; — a történetirodalomban feledhetlen nevet nyert nagy elméjű szerző által újonnan átdolgozva és az időközben napvilágra jött adatokkal megbővítve. E tartalomgazdag kötet hazánk történetének egy legeseménydusabb és tán legérdekesebb korszakát: II. Rákóczy Ferencz végnapjainak és József császár tanulságteljes uralkodásának erős pillantással, mesteri esettel és nem közönséges philosophiával készült rajzát foglalja magában. Az érintett tulajdonok azok, melyek Horváth Mihály egész történetiről pazar munkásságát is jellemzik. Hozzávéve még ehhez ítéletének önálló voltát, felfogásának tisztaságát; a részletesség bőségét, elevenségét; ezek összefüggését az egészszel; az előadás melegét és igazságát; mi sem tartóztat, hogy Horváthnak folyvást a legelő helyet jelöljük ki élő történetirőink sorában.

PESTI HIREK.

* Deák Ferencz nek rablók általi megtámadtatásáról a „P. N.” következőleg ír: „Zalamegyében fekvő Pusztaszent-Lászlóra — hová, mint irtuk volt, Deák Ferencz, sógorához nyárára elvonult — f. hó 23-án este kilencz óra tájban a háziur távollétében — ki is egyik távolabb eső majorjába kocsizott — négy fegyveres rabló rontott be. Az ajtók még nem voltak bezárva; a haramják a cselédséget összehajtván, a cselédszobában fegyverrel őrizték; kettő pedig közülök bement azon szobába, melyben Deák Ferencz olvasott; kiről azt hívték, hogy ő a háziur. Puskát emeltek reá, kérdezték vallja meg kiletét, mert ha igazán meg nem mondja: tüstént keresztül lövik (!) Nagy hazánkfia e rettentő állapotban sem veszté el nagy lelkét mindig jellemző nyugalom, s ily nyugalommal felelé, hogy fenyegetésre nincs szükség; ő neki nincs oka nevét eltagadni; ő Deák Ferencz, sógora a házi urnak, kinél jelenleg látogatóban van. Ezt a rablók kezdetben nem hitték, s a szobaleányoktól szintén tudakozódni kezdtek hasonló fenyegetések mellett; midőn ezektől is ugyanazon választ kapták, Deákhoz fordulva — a kinek országosan ünnepelel neve még az ő gazlelkőkre is bizonyos mérséklő hatást gyakorolt — mondották neki: no az ur ne féljen semmitől. Ezalatt a háziur, semmit sem sejtve, megérkezett; őt is fegyver között ugyanazon szobába kísérték, hol Deák Ferencz volt, s felszólították, hogy élete egész kereményét adja át nekik. Ő előadta készpénzét, de azzal a rablók meg nem elégedtek, s elsőbben fenyegetésekkel akarták kényszeríteni több pénz előadására, majd a kamarából elé hurczolt vasbéllyeggel ütni kezdték a tisztas, élemedett koru férfit, kinek kezeit hátra kötötték. — A rablók Deáktól semmit sem kértek, azt sem kérdezték: van-e pénze? — Ő azonban — sógorán az által is segítettő, mivel folytonosan azt emlegették, hogy a háziur által előadott pénz ő nekik még nem elég, önkénynt mondá nekik, hogy ime átadja magával hozott utipénzét 220 frtot, de sógorát ne bántás! A főrabló erre kérde: hol van tehát pénze? és fegyveresen saját szobájába kísérté Deákot; ez a pénzt átadta neki, s újra felszólítá, hogy sógorát ne bántás, hisz borát, gyapjúját még el nem adta, gabonájának ára elkölt a gazdaságra s adóra — több pénze tehát most nem is lehet, mint a már átadott 800 frt. Erre a rablóvezér felelte: „No, az ur derék ember; az ur kedvéért megteszek, a mit lehet!” S elmondá, hogy őt Hajnal Jánosnak hívják. Deák kérte: hogy adja szavát, hogy a házi urat többé nem bántják! Ő azt válaszolta, hogy még most nem teheti, de talán majd a másik szobában. Végre azonban a nagy hazafinak ismeretes őszinte nyugodt modorával sikerült a haramját oda capacitálni, hogy sógorát többé nem kintették. Még ezüst pénzt kértek tőle, de miután nem kaphattak, asztali és házi ezüstműit szedték össze s vették el, Deák Ferencz néhány darab ruhájával, átadott pénzével, saját és sógora aranyórájával s egy aranytollával együtt. Mindez másfél óra hosszant tartott, a mely idő alatt az egyik rabló kétesőví felvont puskáját folyvást Deákra és sógorára irányozva tartotta. Elvégezvén gaz munkájokat, a házi ur kezét feloldották s felszólították őket: „jól szemünk közé nézzenek az urak, hogy más ártatlant mi helyettünk fel ne akasztassanak!” — Ezzel bucsuzni kezdték. — Deák ekkor azt mondá a vezérnek: „János, én pénzemet anélkül hogy kérték volna, magam átadtam, csak sógoromat ne bántás; átadtam órámat is, de ezt sajnálom, mert kedves portékám, s

ha volna pénzem, szívesen visszaváltanám.” Erre a rabló — a gyöngédségnek vagy tisztületnek némi árnya a nagy hazafi imánt még az ő megromlott lelkében is élvén — az órát kivette tarisznyájából s ezt mondva: „No uram, nekem úgy is van arany óram, meg a pajtásimnak is, ime vegye vissza az óráját, mivel oly kedves jószág.” Deáknak visszaadta. Ezután azt mondva: hogy egy negyed óráig a házból kilépni ne merjenek: sógorának kocsijára — melylyel a majorból hazakeresztett volt, s melyből a lovakat addig ki sem engedék fogni — felültek és elhajtattak. A kocsit félóra mulva visszaküldötték. Megjegyzendő, hogy a rablóra Deák Ferencznek akár neve, akár egész lényén tükröző lelki fensősége annyira hatást mégis gyakoroltak, hogy őt az egész idő alatt csak egy illetlen szóval sem illették. Szegény öreg sógorán ejtett ütések fájdalmasak voltak, és daganatokat okoztak: de szerencsére sem csontot nem törtek, sem vérzést nem idéztek elő. Azonban az, hogy őt tovább nem kintették, egyedül Deák Ferencz neve, személye, s váltig nyugodt viselete és közlelépésének köszönhető. — Mi pedig az istentelen rablóit tett fölött legmélyebb indignationkat fejezvé ki, adjunk hálát az égnek, hogy Deákok saját lelki nyugodtsága a veszélytől megóvta!

* Jókai Mór f. hó 22-én kiszabadult budai fogságából.

* Vörösmarty műveiből e hó közepéig három kötet fog megjelenni s akkor egyszerre szétküldetni az előfizetőknek.

— B. Appraxin Julia a napokban tett Párisban szavaltati próbát a híres Samson előtt a „Les Uceraces”-ból.

* Bulyovszky Lillának, ki közelebb Pestre érkezik, schaffhausen-i tisztelői, azon hitben, hogy a művész nő már Pesten is van, f. hó 21-dikén táviratilag fejezték ki üdvökívánatukat névnapjára.

* Bulyovszky Lilla, mint halljuk, még e hóban Pestre érkezik, s a nemzeti színpadon kétszer lép fel. Atyja, Szilágyi Pál színelnöki jubileumának napján, s az írói segélyegylet javára. Bulyovszky né april vége óta Münchenben vendégzerepel. Folyó hó 10-kén lépett fel hatodszor, mely fellépése után öt vendégjátékra szerződött. A „Münchener Journal” a sikerre nézve azt mondja: Az udvari színház tömött nézőhelyei, hol máskor az előadások jövedelmei a napi költségeket sem fedezi, eléggé bizonyítják a vendégjáték vonzerjét. „Donna Dianná”-ban (ugymond e lap) telve volt szerepe finom, lélektanilag találó vonásokkal, és tömörked hatásos részletekkel; de legfőképp mesterileg sikerült az utolsó tusa a büszkeség és szerelem közt, melyet mind szó, mind arcz, mind tagjáték tekintetében a legkönyvesebben fejezett ki. Nagy mértékben megérdemli tehát a rendkívül élénk tetszésnyilvánulásokat és a sokszori kihívást, melyben részesült. „Stuart Mária” és Julia előadásai után üdvözlő küldeményekkel tisztelték meg. Ezenkívül azon legmagasb kitüntetésben is részesült a művész, hogy bajor király és királyné ő felségeik által magán-kihallgatásan fogadtattott, mely alkalommal a felségek sajátkezűleg nyújták át neki photograph-képeiket. Bulyovszky Lilla assz. folyó hó 19-kén Berlinbe s innen Drezdán át Pestre jó, hol vendégzereplését a közönség nagy érdeklőséggel várja.

* A gyilkossággal vádolt Soós Imre védője, Funták Sándor, folyamodott a vár. törvényszékhez, hogy mielőtt a bűnvádi ügy rendez tárgyalás alá bocsátatnék, a törvényszékileg felbonczolt Csermákra vonatkozó orvosi látélet terjesztessék az orvosi karhoz, felülvizsgálat végett.

* Renz műlovar-társulatában a férfiak különösen kitűnők. A bohócok ritkítják párjokat, legkivált Price, ki egy a szinkör közepén megtámasztatlanul, csupán az ő bámulatos egyensúlyozása által fennálló létrának legtetevéje mászik, ott kezeivel azt elereszti s csupán lábaival egyensúlyozva egy hegedűn valódi virtuositással játsza el a „Velenzei karneval” parodiáját. Más alkalommal egyetlen hegedűhúron kiparodizálja „Lammermoori Lucziá”-ból Edgar halálát egyizromban muzsikál, gestikulál míg végre hanyatt esik és a porban haldokolva akkor is a legmesteribb hangokat adja az egy szál húron. A hölgyek közt legkeesebb Leonard Adél, s legügyesebb a kötél-táncosnő Bridges Ágnes. Legtöbb elismerést és csodálatot arat azonban Batti oroszúnaival. Ez a cirkus közepére keréken betolt roppant kalitkába bemege, ott nagy hűhóval s mérges ostoresapásokkal bőszi maga ellen az öt fenevadat, azok baromi ordítást visznek véghez, szeretnének szaladni, ha volna hová, hatalmas tenyerökkel csapkodnak felé, de megütni mégsem merik, mert nagyon félnek vilámló tekintetétől. Batty az állatok legnagyobb dühe közepét egyet megragad s ráfekszik, aztán lábaival rááll, mialatt az meg sem mukkan, míg a többi még a szegletbe szontyolodva esendesen morog. Ez különösen megragadó látvány. Aztán újra nekik áll, üti, vágja őket, mind az ötöt keresztül szökteti feje fölött, s elsüt egy

puskát, hogy csak úgy harsog belé a cirkus, míg végre az állatok dühének legnagyobb fokánál odahagyja a kalitkát; midőn aztán az oroszlánok félelmes tekintetétől megszabadulva keserves bögéssel rohannak utána — de már késő. Ez a productio a legerősebb férfidegzetet is megrázza, a nőknek pedig legalább harmadrésze még az előadás kezdetén odahagyja a cirkust.

— Battyról, Renz állatszelistójáról a „P. Hírnök“ következő érdekes adatokat közöl: „Az öt oroszlán, melyekkel Batty oly csodálatos mutatványokat visz véghez, nem övé, hanem nagybátyja tulajdona, de ő nevelte fel. A mutatványokért Renz hetenkint 60 font sterlinget fizet nekik, miből Battyé évenként körülbelül 10,000 frt. Batty sokszor emlegeti, hogy mihelyt a ketreczbe lép, leirhatlan iszony szállja meg, ez szemében tükröződik, s csak azáltal tud az oroszlánok felett uralkodni. Mikor az egyik oroszlánra ráfekszik, melle rendesen zajosan piheg, s ekkor érzi legélelnebben, hogy nemcsak az oroszlánokkal, hanem életével is játszik. Az oroszlánokkal, ha este nem lép is fel, naponkint próbát tart. Az oroszlánok különben sokszor megbeszik, és teste tele van sebhelyekkel. Bécsben az egyik, kezét csontig szakítá fel, Pesten is megsebzette lábát. Ilyenkor szemre szikrázik, s az oroszlánok mintha megbánnák tettöket, legengedelmesebbek.

* A „Független“ szerkesztőségében e napokban házmotózás tartatot, s a nevezett lap szerkesztője azon napon hadbírótság elé állítottatott.

— Molnár igazgató Párisból két új darabot küldött a népszínháznak. Egyik a „Les Bavards“ czimű két felvonásos operette, melyet e télen az Offenbach-színházban nagy sikerrel adtak. Másik a „Marengo“ czimű öt felvonásos nagy látványokkal teljes dráma, mely a „Cirque imperiale du Chatelet“ egyik leghatásosabb darabja. Valóságos ágyukkal lödöznek benne. E drámát már fordítják a népszínház számára.

* A nemzeti színháznál közelebb Szika nevű új első-szerelmes fog fellépni, ki eddig a német színháznál működött, és kiről műértők sok jót beszélnek. Alsdorf, budai születésű hazánkfia is, ki mult években a pestvárosi színház igazgatója volt, s ki a magyar nyelvet is tökéletesen bírja, a nemzeti színpadon vendégszerepelti óhajtana.

* A nemzeti színházi arcképesarnok második képe, Jókai Róza a napokban jelent meg Marastoni gondos rajza után. A fő kép nyolcz jelmezábrával van környezve, melyek a következők: Anna, a „Szigetvári vértanúk“-ból, Dalma, „Róma leánya“, „Stuart Mária“, Gemea, a „Kátyavetőnő“-ből, „Mackbet“ neje, „Béldi Pál“ neje, „Viola“ neje. Legközelebb Egressy Gábor arcképe fog megjelenni.

* A nemzeti muzeum könyvtárában a „Széchenyi-terem“ már elkészült, s néhány nap mulva megnyitják. A termet „Gr. Széchenyi Ferenc“ a nagy Széchenyi István atyjának arcképe fogja díszesíteni.

— Németh János előfizetési felhívást küld szét „Lisznyai album“ czimű szépirodalmi zsebkönyvre. Céljé: „a közönségnek érdekes s mulattató könyvet nyújtani, s ezzel az elhunyt költő árváit némi segélyben részesíteni.“ Az albumban, melyet elől Lisznyai jól talált arcképe díszít, szerkesztő szerint jelesebb írók fognak közreműködni. Előfizetési ár: 1 frt 50 kr, diszkötésben 2 frt.

EGYVELEG.

— (A csillagok lakóiról.) A tudományos világot Hopkins tudor a Kingstowni tudós-társulat tagja egy sajtóságos felfedezéssel lepte meg. E felfedezés leírása a mai napig a világ sajtóban egész körutat tett már, s így nem mulasztjuk el mi sem közlését.

A tudósítás így hangzik. Hogy valamint földünknek, úgy a többi égi testeknek is vannak lakói, ezt e képzelet valószínűnek hiszi, de a tudomány mindeddig be nem bizonyíthatá. Hát ime tavaly aug. 10-kén este Jamaika szigetén egy meteorok esik le, mely kétségtelemnél látszik tenni, hogy más égi testeken is van növényzet és van — a mi legérdekesebb — civilizáció, vannak értelmes lakosok. A kérdéses meteorok több tanu jelenlétében esett le, kik között volt Hopkins tudor a kingstowni tudós-társulat tagja is. A lelkő anyagában vegytani vizsgálat után szent és földgyantát találtak, a mi bizonyítja, hogy a csillagok, melyről e hírnök földünkre érkezett, növényzetnek kell lenni. De olvasónk azt szeretné tudni, miképen

tanuszkodhatik e kö értelmes csillagokról. Igen egyszerűen: e kö — egy épület darab. Két lapja határozottan a mesterség nyomait mutatja. Egyik lapja ugyanis köragaszszal van bevonva, oly köragaszszal, mond Hopkins, mely sokkal tökéletesebb a mi legerősebb köragaszunknál. Továbbá e lap szabályosan kivált vályu töredékét képezi; valami csatornának kellett lennie. Még csodálatosabb a másik lap. Hopkins először csak mindenféle szabálytalan kis vonalakat, karczolásokat látott rajta; de szeszszel és átszűrt vízzel megmosatván a bekarcozott sima fölületet, egy körrajz tárult fel a bámuló előtt, egy földöntuli tájkép rajza. Fölül közepe táján a napot lehet felismerni, kerek sugarakat lövellve, a háttérben kissé dombos terület, itt-amott valami növényzetféllével befödve; a kép ezen része azonban igen össze van rongálva. Balra, az előtérben, egy sor ház vagy inkább alagok kapui. A távlat igen pontos, és látszik, hogy e kapuk egyenes sorban vannak s nyílásuk félkörű. A három nyílás közelében három különös alak, de mind egyféle. Négy kerékre tett ágyuhoz hasonlítanak. Az ágyu hossza körülbelül fél akkora, mint a kapu magassága. A jobboldali előtér legtöbbet szenvedett; a háttér felismerhetőbb, tágas félkörű szinkört mutat, s helylyel-helylyel meg a lépcsőket is észrevenni. Középen a háttér különböző távolsáiban még hét alakot látni, hasonlót a fentebb említett háromhoz (mintha nagy sebességgel dörögnének, mert por emelkedik utánok); az előtérben két alak, mely különbözni látszik az eddigiektől, jobban megnevezve, ugyanezen fajtának bizonyul. E kettő, ugylátszik, szemben ül egymással, az ágyu fölfelé van irányozva, kerék nincs, e helyett azonban négy hosszú végtag, a két alsón, mintha ülnének, a két felsővel pedig hadonáznak, mintha verekednének. A kerek formája a többinél onnan eredhet, hogy azok sebesen szaladnak s a végtagok gyors felhányása karikának mutatkozik, mint például, ha a botot sebesen forgatjuk; eredhet azonban onnan is, hogy e lények, ha testeket vízszintes helyzetbe teszik, s mind a négy végtagjukra ereszkednek, e végtagjaikat kerék módjára hajtják össze. Termetök nagyságát Hopkins elmés kiszámítással (azon alapon, hogy a leesett kö a rajzon látható kapuzatok egy bizonyos része), 1 1/4 lábra teszi; e szerint az embernél legalább négyszer kisebbek; s ha — a mint látszik — az illető csillagnak ők a legértelmesebb lakosai, és az ő nagyságuk meg csillagjuk nagysága közt az arány ugyanaz, mint az ember meg a föld nagysága közt: úgy az ő csillagok legalább is négyszer kisebb a mi földünknel. A kövön talált mesterség nyomai bizonyítják, hogy a csillagok, melyről e kö került, értelmes és művelt lények laktak. Melyek értenek az építési szerkesztéshez, rajzolásához, távlatához, melynek e szerint igen kifejlett mértani tudományok van. Lakásaik a föld alatt vannak, de szabad ég alatt is össze szoktak gyülekezni, mint a szinkörféle építmény tanúsítja. A mi testi szervezeteiket illeti; ugylátszik, hogy gerinczesek, testök azonban nemcsak hosszúság tekintetében egyarányos, (mint földünk gerinczeseinél), hanem szélesség tekintetében is. Hopkins felteszi róluk, hogy e kettős egyarányosságukhoz képest két fejük van, a cső mindegyik végén egy-egy (talán bizony még Plató kettős embereire akadunk) e cső közepét a has képezi. Két pár végtagjuk is egyenlő, s akármelyik pár lehet alul fölül, midőn helyöket nem változtatják, vagy csak lassan haladnak; egyébiránt menéskor vagy saladáskor oly hajlása van testöknek, mint nálunk a négy lábúaknak. Kettőségüknel fogva előre-hátra egyaránt mozoghatnak, vagy jobban mondva, rájuk nézve nincs különbség előre meg hátra között. Majd meglátjuk, mit mond a tudomány Hopkins feltevéseire.

— Törpék házassága. Uj-Yorkból, m. hó 10-ről írják: Az egész napon át a város nagy izgatottságban volt. Broadway alig lehetett átmenni, ha csak valaki az omnibusok és kocsi nagy száma között nem akarta kockáztatni életét. A „kegyelmi templom“ mellett roppant nagy tolongás, s a rendőrségnek ugyancsak sok dolga volt, hogy az itt lármázó, sipegő roppant nő-tömeget rendben tartsa. S mi történt? Csak két törpe kelt össze, kiket Barnum, ismeretes charlatan ismertetett meg egymással. Tom Thunb, a 31 ujj magas tbnok elvette miss Larinia Warrert, ki 27 ujj magas. Ha Lincoln, Clellan s Davis együtt karon fogva sétáltak volna az utcákon, bizonyosan öket nem vette volna észre senki sem. Uj-York a két lus naturae házasságával foglalkozott, kiket egy charlatán tett férj és feleséggé. A humbugok nagymestere Barnum házásította öket össze, hogy látványt csináljon. Ez pompásan jövedelmezett. A templomi jegyeket az esketésre, úgy vették, mintha ingyen adták volna.

By Kuhn és Grunz. Pest, 1880.

LECUJABB MAGYAR DIVATKÉP.

Alter és Kiss

előbb Alter Antal divattermőkből.

Melléklet a „Növilág” Jun 1° sz. hoz.

Kiadja: Heckenast Gusztáv, Pesten.